

Ursul la miere. Blitzkrieg cu democratia

Recentele evolutii politice de la Moscova ([destituirea guvernului](#), **initierea unei ample reforme constitutionale**, **initiativa de modificare a actualului sistem politic din Rusia**, [desemnarea si alegerea unui candidat la functia de premier](#), investirea ulterioara si fara emotii a guvernului pe care il va propune acesta etc.) au ca obiectiv principal **securizarea puterii lui Vladimir Putin**, (al carui ultim mandat constitutional de presedinte al tarii expira in 2024) **la varful ierarhiei de putere a statului rus**.

[Citeste toate textele scrise de Dorin Popescu pentru Ziare.com](#)

In momentul de fata, **Putin dispune de o putere discreționara absoluta**, de la controlul personal al puterii, exercitat in toate sferile vietii social-politice (parlament, putere executiva, justitie, servicii secrete, mediul oligarhico-economic etc.), la capacitatea de a mentine in periferic orice forma de opozitie (civica, stradala, parlamentara etc.). De asemenea, presedintele rus are inca **resurse ilimitate in a mentine caracterul autoritarist al puterii**, in conditiile absentei unei opozitii reale si ale unui rating pastrat cu **frica biciului si interventii in forta devastatoare**.

In momentul de fata, presedintele Putin dispune de intreaga influenta pentru a-si promova pana la capat initiativa de reforma constitutionala si de securizare a propriei sale cariere politice dupa anul 2024.

Democratia este inca fragila in Rusia si nu are resursele de a se opune unui regim autoritarist de vocatie totalitara si imperialista. Toate temele specifice unei democratii autentice (delimitarea puterilor in stat, format colectiv de luare a deciziilor, multiplicarea decidentilor, dezbatere publice etc.) sunt mimate la Moscova, unde orice initiativa de anvergura porneste de la unicul decident cu drept de ucaz, posesor al jiltului de la Kremlin.

La conjunctura interna pe care a reusit sa o dreseze perfect in ultimele doua decenii se adauga **mariajele externe de interes cu marile capitale europene**, **precum si pasivitatea complice a altor actori globali**, care sunt mai interesati de promovarea democratiei in tari cu uriase resurse de petrol decat intr-o tara despre care Parisul ne tot spune ca ar fi parte a Europei, pe toata orizontala ei, pana la Vladivostok. Tarul are deci si **linistea absoluta pe plan extern** garantata de mariaje si prietenii de interes, complicitati globale si razboaie care ard neincetat (deloc intamplator) in spatii departe de granitele imperiului, departe de Donul linistit.

In aceste conditii, oricare ar fi planurile de perspectiva ale presedintelui Vladimir Putin care ii pot asigura acest deziderat (mentinerea la varful puterii dupa anul 2024), **sunt sanse uriase ca acestea sa poata fi implementate fara probleme interne sau externe deosebite**, cu un *Deus ex machina* in care cetatenii rusi vor avea un final fericit al povestii, o **matrioska infinita cu rochii suprapuse in care bat pieptii lui Putin**.

Din aceasta perspectiva, evolutiile recente de la Moscova constituie doar **preambulul unor ample procese politice pe care tarul le va dirija imperial**

dupa propria partitura. Ne vom astepta, in anii urmasori, la mici seisme politice interne in Rusia care sa garanteze finalul constructiei (Putin la conducere *de facto* in Rusia dupa 2024). Ceea ce se va fi intamplat in 15 ianuarie, un **Blitzkrieg cu democratia**, este menit sa lase ursul, netulburat, la butoiul cu miere.

Vor exista in tot acest timp **mici butoaie cu pulbere la care marunti inamici interni si externi vor veni cu fitile de acasa:** o recrudescenta a micii opozitii democratice de pe strazile periferice din Moscova, vagi retorici pudice ale marilor capitale etc. - toate aceste mici "nevroze" pot fi rezolvate, in actuala conjunctura, cu doar cateva asasinat neelucidate pe Starai Arbat.

Totul pare a se prabusi in lume, mai putin imperiul de carton si de sange al lui Putin. Ceea ce este totusi sigur este ca si acest imperiu se va prabusi (candva), iar caderea lui va reconfigura lumea din temelii.

Recentele evolutii de la Moscova prefigureaza **doua scenarii posibile** pentru viitorul lui Putin si al Rusiei.

Primul, **scenariul de suprafata**, vizeaza construirea unei pozitii in stat, intr-o noua configuratie a puterii, pe care Putin sa o pregateasca pentru sine (securizand totodata ocuparea, dupa 2024, de catre acesta, a unei pozitii puternice in noua structura de putere a tarii) prin asa-numita reforma constitutională - **o pozitie de control absolut in stat, alta decat cea de la Kremlin**, cu parghii de putere simultane si eficiente in zona executiva, legislativa si juridica, care sa limiteze puterea viitorului presedinte si care sa creeze dependente institutionale ale acestuia fata de puterea lui Putin.

Noua initiativa a presedintelui rus, mascata in demers de reconfigurare constitutională a sistemului politic din Federatia Rusa, ar avea in acest scenariu **rolul de a desena noua schema a puterii si de a pune in mijlocul ei o mega-functie statala (d.e. presedinte al Consiliului de Stat)** din care Putin sa iasa la pensie cand vrea. **Mantia de vreme rea in acest scenariu o va reprezenta varianta de a conduce (din 2024) camera superioara a Parlamentului rus, Duma de Stat**, care va primi puteri sporite in urma reformei constitutionale putiniste.

In fine, **o a treia optiune a scenariului de suprafata ar viza consolidarea functiei de premier** si dotarea acesteia cu instrumente de forta care sa limiteze puterea noului presedinte asupra acestei functii (in noua arhitectura constitutională propusa de Putin, Duma de Stat ar prelua de la presedinte rolul de a desemna candidatul la functia de premier).

Pe scurt, in momentul de fata, Putin propune **o arhitectura constitutională** care, prin propunerile formale si mimetice ale Comisiei de reforma instituite de catre acesta (butoanele constitutionale totale vor fi la Kremlin pe tot parcursul punerii in aplicare a noului design de stat stabilit de Putin), **va consolida deopotrieva Duma de Stat, functia de premier si Consiliul de Stat**, astfel incat, ulterior, Putin sa poata baleia si baleta liber catre cea care ii va asigura controlul maxim al puterii dupa 2024. Miza autentica nu este neaparat cea a pozitiei pe care Putin o vizeaza, ci **reducerea constitutională a prerogativelor functiei de presedinte**, pe care o va ocupa noul colocatar de la Kremlin. Intr-un fel, prin acest scenariu, Putin ar avea intentia de a goli de continut propria sa functie, otravind-o incet si sigur.

Spre deosebire de ciclul politico-electoral anterior, **Putin nu mai are incredere in**

slugi care pot prelua temporar rolul de mascota a Kremlinului. Aceasta nuanta analitica sugereaza ca, de fapt, **Vladimir Vladimirovici se confrunta, in Rusia, cu un risc real si semnificativ (imperceptibil publicului profan) al erodarii propriiei sale puteri;** amplitudinea acestui risc pare a-i alimenta temerea ca in 2024 eroziunea va fi atat de mare incat sluga de la Kremlin pe care o va alege isi poate devora stapanul dupa retete testate indelung in istorie, inclusiv la Moscova.

Scenariul de adancime ia in calcul, prioritar, specificitatile modului de functionare a puterii in spatiul rusesc. Oricat de elaborata ar putea deveni arhitectura constitutionala a Rusiei dupa scenariul putinist, este greu de crezut ca autoritatea functiei prezidentiale poate fi contestata de viitoarele pozitii artificiale din schema de putere. **Pentru rusul de rand, mujicul de odinioara, Tarul locuieste la Kremlin, iar puterea si lumina vin din subteranele Lubiankai.** Orice alta constructie ii poate fi fatala lui Putin, care are doctorat *summa cum laudae* in manipulara mentalului colectiv rusesc.

Din aceasta perspectiva, **presedintele Putin nu poate aspira la nimic altceva decat la permanentizarea sa la putere in functia de presedinte.** Oricat si-ar cosmetiza actiunile, designul, discursul, Tarul Putin nu poate iesi din schema mentala care l-a facut presedinte si care alimenteaza toate regimurile totalitare in aceasta parte a lumii: **visul puterii absolute si perene,** pentru care (potrivit acestei scheme mentale) "merita" sa pui totul in joc; pentru care "merita" sa risti la ruleta; pentru care **"merita" sa duci in derizoriu aspiratiile de libertate si democratie ale unei populatii "rebele" care incepe sa nu te mai vrea.**

Potrivit acestui scenariu, indiferent de designul constitutional pe care Putin l-a propus public in mesajul sau anual de la 15 ianuarie a.c., Putin "asteapta" de la Comisia de reforma constitutionala (Grupul de lucru pentru pregatirea propunerilor privind modificarea Constitutiei tarii) ca aceasta sa depaseasca designul propus de Tar si sa propuna Tarului, "libera si in deplinatatea absoluta a capacitatilor ei", solutia unei reforme constitutionale care sa includa eliminarea detaliului privind numarul si durata mandatelor prezidentiale.

Exista deci posibilitatea ca aceasta Comisie sa aprecieze "liber" ca cea mai buna solutie pentru viitorul statului rus, in aceasta lume barbara macinata de tarele democratiei, sa fie **legiferarea statutului de presedinte pe viata pentru Vladimir Vladimirovici Putin.** Sigur, presedintele va fi o vreme incurcat, designul constitutional pe care l-a propus public pare a depasi propriile inhibiti etc. Si, de buna seama, va aprecia intr-un final ca "este obligatia sa morala si institutionala de a servi interesele statului rus asa cum acesta doreste", cu **Putin presedinte pe viata** dupa modelele testate in "democraziile totalitare" ale estului.

Batalia pentru supravietuire la varf, pe care Putin a adus-o in faza activa la 15 ianuarie, pare a fi una cu bataie lunga. In plan intern, vor exista **razmerite ale unor mici mohicani** pentru care aspiratia libertatii va conta mai mult decat fasolea din inchisori, mai mult decat gloantele din centrul Moscovei care zboara intamplator spre temple de opozanti, ca in cazul Nemtov; vor fi seisme cu magnitudine medie provocate de **vagi clanuri politice excitate de betia unei Rusii fara Putin dupa 2024;** vor fi posibile **urme americane in stimularea democratiei la Moscova.** In actuala conjunctura, pare totusi greu de crezut ca stimulii anemici anti-Putin vor putea rapune sau subrezi sanatatea Tarului.

Pariul esential este daca si cand va fi posibila o Rusie fara Putin. Este aproape imposibil ca Rusia sa isi rafineze iarasi anti-corprii reproducand inca un "Tar

proverbial" de natura acestuia, o copie perfecta. Ca atare, **Rusia post-Putin va arata cu totul si cu totul atfel decat Rusia acestuia**. Atunci vor incepe **marile intrebari**: ce se va petrece cu Imperiul intr-o lume obosita de imparati si tari, cum se vor aranja polii de putere la Moscova, cum va juca Rusia in marile dosare globale, pe cine va strivi imperiul in caderea sa etc.

Pana atunci, Rusia va ramane cum o stim. Cu Putin la butoane si papusi in jur. Cateodata, numele lor se schimba. Supravietuirea imperiului cere periodic mici victime colaterale. Figura incremenita in stupoare a lui Medvedev in Sala Manej, la 15 ianuarie 2020, ilustreaza exemplar **schema de joc limitat a papusilor in dansul lui Putin**.

Nu vad o drama cu efecte devastatoare in scurtcircuitul politic de la Moscova. Nici mari complicatii de budoar apte sa produca schimbari paradigmatiche. Pur si simplu **Imperiul se adapteaza, se reinventeaza, elimina "micile impuritati"**. Cauta febril solutii pentru Tar; pentru linistea lui, pentru micile migrene cauzate de pacate originare ale istoriei (totul moare, totul se schimba, totul are un sfarsit etc.). **Ceea ce conteaza cu adevarat este cum si cand va fi sfarsitul acestui tip de gandire, acestui tip de constructie, acestei lumi**. Si aproape la fel de sigur este ca **acesta va veni din interior, din lunga iarna siberiana in care lupii albi isi ascut dintii pentru muscaturi definitive, cat timp ursul hiberneaza vesel cu mierea alaturi**.

Dorin Popescu este presedinte al Asociatiei Casa Marii Negre / Black Sea House - Constanta, singurul think-tank geopolitic din Dobrogea si singurul din Romania destinat geopoliticii spatiului extins al Marii Negre, si coordonator al filialei ICDE Constanta. Este analist politic, expert in geopolitica, fost diplomat, publicist, cadru universitar si doctor in Filologie.

[Despre ce vrei sa scriem?](#)

[Urmareste Ziare.com si pe Facebook!](#) Comenteaza si vezi in fluxul tau de noutati de pe Facebook cele mai noi si interesante articole de pe Ziare.com.